

Профорієнтація на уроках технологічної освітньої галузі

(методичні рекомендації)

Профорієнтація учнівської молоді – один із головних напрямів освіти, що має на меті допомогти учням свідомо обрати професію та визначити свій статус у суспільстві.

Метою профорієнтації є підготовка здобувачів освіти до свідомого вибору професії. Для цього необхідно формувати психологічні регулятори соціально значущої поведінки та діяльності учнів, розвивати позитивне ставлення їх до всіх видів праці [3].

Профорієнтація – науково обґрунтована система соціально-економічних, психологічних, виробничо-технічних і особистісних заходів, що покликана сприяти професійному самовизначенню учнів на основі розрахунків індивідуальних здібностей, можливостей та суспільних потреб [3].

У педагогічних дослідженнях М. Левітова формування інтересу до вибору професії розглядається через комплекс компонентів:

- мотиваційні компоненти, у яких зазначається оцінка професії, її суспільна значущість;

- компоненти підготовки до трудової діяльності – знання, уміння, навички; індивідуально-психологічні особливості мислення учнів [1].

Правильний вибір професії особистістю зумовлює моральне задоволення, позитивну самооцінку, високу продуктивність праці, якість продукції.

Завдання профорієнтації полягає в ознайомленні учнів із професіями та правилами їх вибору, вихованні спрямованості на самопізнання, як основи професійного самовизначення; формування вміння зіставляти свої здібності з вимогами, щодо набуття конкретної професії; складати план оволодіння професією.

Компонентами профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти є:

- професійна інформація;
- професійна діагностика;
- професійна консультація;
- професійний відбір;
- професійна адаптація [2].

Особливість уроків технології (трудове навчання) у профорієнтаційній роботі полягає у тому, що у їх часових інтервалах учні не тільки отримують певні знання, а й у процесі створення конкретних об'єктів праці набувають спеціальні вміння і навички, перевіряють свої сили в практичній діяльності, розвивають професійні інтереси й здібності. Учні отримують загальні відомості про основи виробництва, сучасну техніку й технології, процеси управління, основні групи професій і вимоги їх до людини. Учителі технологічної освітньої галузі на уроках залучають здобувачів освіти до реалізації творчих проєктів та сприяють формуванню навиків розв'язання практичних завдань тощо.

Рекомендуємо, для ефективного інформування учнів про певну професію, використовувати її професіограму, що визначає відповіді на наступні питання:

- Яка назва спеціальності, професії, посади, можливого робочого місця?
- Що є предметом праці?
- Які критерії оцінки результатів праці?
- Яка кваліфікація потрібна для роботи?
- У яких умовах виконується робота?
- Яка організація праці?

Така методика вибудовується на принципах пізнавальної та творчої самореалізації особистості, що сприяє формуванню професійної орієнтації учнів.

Успішність професійного самовизначення здобувачів освіти залежить від сформованості їхньої ціннісної орієнтації, життєвих ідеалів у професійній діяльності.

Методичні рекомендації учителям технологічної освітньої галузі щодо реалізації профорієнтації на уроках технології (трудове навчання):

- ознайомлювати учнів із переліком професій і спеціальностей у Сумській області, що мають найбільші потреби у майбутніх фахівцях;
- використовувати на уроках технології (трудове навчання) тематичні презентаційні матеріали, із метою інформування здобувачів освіти про особливості майбутньої професійної діяльності;
- організовувати зустрічі з представниками різних професій;
- реалізовувати екскурсії на підприємства Сумської області у позанавчальний час.

Вибір майбутньої професії – це серйозний крок, що здобувачі освіти роблять на підставі інформації, отриманої з різних джерел (у тому числі на уроках технології (трудове навчання), рівня своїх знань із профільних предметів й власних природних здібностей.

Використанні та рекомендовані джерела

1. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник / С. В. Васьківська. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008.
2. Гончарова Н. О. Основи професійної орієнтації : навчальний посібник / Н. О. Гончарова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010.
3. Некраш Л. М. Вибір професії: як діяти, щоб не помилитися / Л. М. Некраш, М. В. Стрільник. – К. : Шкільний світ, 2011.

Методист технологічної освітньої галузі
навчально-методичного відділу
координації освітньої діяльності
та професійного розвитку КЗ СОІППО

І.В. Коренева

Підпис наявний в оригіналі

